

Газетмүд, журналмуд өрк-бүл болгънд нүргдн тархахмн

1958 джилд газетмуд болн журналмуд тархалгъна кѳдлмш эклѳд хойр сар болн гидж йовна. Эн кергин чинрнъ цаньго ик. Мана орн-нуггинджиргъл-бѳѳдлд болхла бар джил ирвѳс улм ик зѳ авад йовна. Советск йосна 40 джиллин эргид газетмудин болн журналмудин тиражнъ СССР-т 33 холван ѳсв.

Бар тархалгън ик политическ чинртѳ, онц килмдж тусхагдлж кегдх зѳвтѳ кѳдлмш. Эн цуг партийн организацсин даалгъврта кергнъ. Газетмуд болн журналмуд тархалгъна кѳдлмш ягъдж кегдлж йовхинъ шѳѳдлж хѳлѳлго бѳѳх зѳв ѳднд уга. Дакад бола партийн организацс делгѳ цѳѳлгъврин кѳдлмш олн ѳмтн дунд келж, газетмуд болн журналмуд умшх зѳвтѳ, умшачнрт кѳрхинъ теткх зѳвтѳ.

Мана тангъчар сар тархалгъна кѳдлмшт связин 70 отделенс, 84 почтальонс, „Союзпечатин“ 24 кѳдлѳчнр болн 300 шаху слна тархалгъачнр срлцлж йовна. Болв им ик чидл эн кѳдлмшт тѳвгдсн болдг болв чигн газетмуд, журналмуд тархалгън ода бийнъ хашнъгар кегдлж йовна. Ноябрьн 10-д болхла централън газетмуд тархалгъна зура 58 процент, крайин—72, тангъччин—46 болн райодин—58 процент куцѳгдсн бѳѳнѳ. Журналмуд тархалгън бас сулар кегдлж йовна.

Бар тархалгън илгдлж хашнъ йовхин учрнъ партийн организац „Союзпечатин“ органсин болн олна тархалгъачнрин кѳдлмшинъ хѳлѳдж шѳѳдлж, теднд тодрха дѳнъгѳн ѳс кѳргдлжѳхин учр. Эн халхар цѳѳлгъврин кѳдлмш чигн сулар кегдлж йовна.

Дер келгдсн учрар чигн Остинск районд болхла „Известия“ газетд зуг хойрхн кѳн, „Сельское хозяйство“ газетд—24, „Хальмг ѳнн“ газетд—51, „Советская Калмыкия“ газетд—100 кѳн бичгдсн, журналмудт болхла нег чигн кѳн бичгдѳд уга. Эн районд газетмудт болн журналмудт бичдлж авлгънд зуг 10 кѳн олна тархалгъачнр болдлж батлгдсн, теднъ чигн кѳдлмшѳн куцѳѳр келж йовхн.

Бар тархалгъна кѳдлмшиг гардлж, хурлар куцѳѳхин тѳлѳ сѳн цѳѳлгъврин кѳдлмш олн дунд келжѳнѳ гидж Каспийск болн Черноземельск райодин партийн организацсиг чигн адж келдлж болшго. Эн ра-

йодар „Советская Россия“ газетѳс талдан цуг газетмуд журналмуд тархалгъна зура куцѳлгън икѳр хоцрдлж йовна.

Партийн организацс бар тархалгънд килмдлжѳн тѳвѳд, „Союзпечатин“ болн олна тархалгъачнрин кѳдлмшт ѳдр болгън дѳнъгѳн кѳргдлж йовх райодт болхла газетмудт, журналмудт бичгдлгън куцѳвртѳ кевѳр кегдлж йовна. Западн болн Яшалтинск райодт олна тархалгъачнр болдлж зугар кѳн кѳдллж йовна. Эдн куцѳ-кѳлсчнр эврѳннъ мѳнъгѳр газетмудт, журналмудт бичгдлгънд ик оньган ѳгч, гѳн цѳѳлгъвр келж ѳрк-бүл болгънд кѳрч кѳдлмш келж йовна. Им кѳдлмшин ашнъ ик сѳн: ноябрин 10-д эн райод газетмуд, журналмуд тархалгъна зурагън ик зууднъ куцѳѳкв.

Района партийн комитетс болн эклц партийн организацс дару цагт бар тархалгъна кергиг тодрха шѳѳвртѳн тѳвдлж, зурагъар тархагдх зѳвтѳ газетмуд, журналмуд эркѳн уга куцѳ-кѳлсчнрт кѳрч бичгдлгън теткх учрта. Эн тѳлѳд „Союзпечатин“ органсин кѳдлмшиг ясурулхн, ѳднд йоста сѳн дѳнъ-нѳкд кѳргхмн. Олна тархалгъачнрин даалгъвр йир ик. Эднѳ тоогъинъ икдѳлдж, олн дунд цѳѳлгъвр келгънднъ тодрха нѳкд болхмн.

Целинн района связин Троицк отделенъ 1958 джилд цуг газетмудт, журналмудт бичгдлгънѳ зурагън куцѳснд олна тархалгъачнр уурмуд Ользеев, Кошманова, Гаряев, Алехин—ѳдн ик шунмгѳа кѳдлмш келж орлцв. Эн сѳн улгѳр иг делгѳ тархах кергтѳ.

Мана тангъччин хойр газет—шин газетмуд. Эн учрар куцѳ-кѳлсчнрин кесгнъ тангъччин газетмуд ягъдж гардгинъ, бичгдлгънѳ ѳннъ ямаран болдгинъ, ягъдж бичгдлж болхинъ медлж авад уга. Эн тѳлѳд тангъччин газетмуд тархалгъна зура ѳрѳлдѳн чигн куцѳд уга. Им болсн учрар эн тѳрт онц оньган тѳвдлж, ѳдр болгън килмдлжѳсн гаргълго партийн организацс кѳдлх учрта.

Бар тархалгъна куцѳврнъ олн дунд политическ кѳдлмш делгрѳллгънѳ ашнъ. Партийн организацс илгдлж тоолдлж эн кѳдлмшиг бурдѳлж, куцѳ-кѳлсч кѳн болгън бийдѳн кергтѳ газет, журналд бичгдлж, болзгтнъ авдг болхиг теткх зѳвтѳ.